

Delo, 20.01.2017 00:00:00

Izpis pokojninske dobe dobimo na Zpizu

Študentsko delo Podatki za nazaj po preteku koledarskega leta, za lani bodo na voljo čez en mesec

Sandra Hanžič

V zadnjem času so bile na družbenih omrežjih polemike o tem, ali se prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (Piz), ki ga študenti od svojega zaslužka plačujejo nekaj manj kot dve leti, sploh šteje v pokojninsko dobo in kje to lahko preverijo.

Študenti namreč vse od sprememb zakona o uravnoteženju javnih financ (Zujf-C), ki veljajo od februarja 2015, od vsakega zaslužka na napotnici plačujejo 15,5 odstotka za omejeno zavarovanje. V zameno za to jim teče pokojninska doba, ki ni odvisna od opravljenih ur dela, ampak od plačanih prispevkov, prav tako jim je zakon prinesel minimalno urno postavko. Tudi delodajalci plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer v višini 8,85 odstotka, poleg tega še prispevek za zdravstveno zavarovanje 6,36 odstotka in prispevek za poškodbe pri delu ali poklicne bolezni 0,53 odstotka.

Od začasnega in občasnega dela dijakov in študentov se plačujeta koncesijska in dodatna koncesijska dajatev, ki jo tako kot Piz odvedejo posredniki dela – študentski servisi. Prva znaša 16 odstotkov, druga pa dva odstotka. Denar, zbran s koncesijsko dajatvijo, gre neposredno v proračunski sklad za sofinanciranje štipendij (8,41 odstotne točke) ter krovni organizaciji študentov (ŠOS) in za kritje stroškov posrednikov; k vsakemu gre po 3,79 odstotne točke.

Podatki tudi na zavodovem spletnem portalu

Dijaki in študenti lahko izpis o trajanju pokojninske dobe dobijo na zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (Zpiz), bodisi na območnih enotah bodisi z izpolnitvijo vloge, ki mu jo lahko posredujejo po navadni ali elektronski pošti. Zavod zavarovancem omogoča tudi elektronski dostop prek portala Moj eZpiz. Treba je vedeti, da se zavarovanje ne vzpostavi takoj na začetku dela, kot je to urejeno pri drugih oblikah dela, ampak po preteku koledarskega leta. Finančna uprava za nazaj ugotavlja skupni letni znesek vseh prejemkov, ki jih posreduje Zpizu. Ta zavarovance za nazaj prijavi v zavarovanje in jih vnese v matično evidenco. Za lansko leto bodo podatki tako na voljo čez en mesec, ko bo tudi znana višina povprečne mesečne plače za minulo leto. Zavod do takrat izjemoma izdaja začasno potrdilo o vplačanih prispevkih.

Podatki finančne uprave za leto prej kažejo, da je 97.119 dijakov in študentov vplačalo nekaj več kot 52 milijonov prispevkov (del tega so prispevali tudi delodajalci). V povprečju to za enega dijaka ali študenta pomeni dva meseca in devetnajst dni zavarovalne dobe, preračunano glede na povprečno mesečno plačo pa dva meseca in pol.

Kot kaže, je bil obseg študentskega dela lani nekaj manjši, saj je 89.454 dijakov in študentov v socialna zavarovanja vplačalo 45,4 milijona evrov prispevkov. Za vlado je to zelo pomemben ukrep, je razvidno iz odgovora na poslansko vprašanje, saj bodo generacije, ki zadnji dve leti opravljajo študentsko delo, ter vse naslednje pridobile del zavarovalne dobe še pred formalnim vstopom na trg dela in so s tem v boljšem položaju kot njihovi predhodniki. Prav tako meni, da so spremembe vplivale k hitrejšemu prehodu iz izobraževanja v zaposlitev.

□

V povprečju so študenti, ki so leta 2015 delali prek študentskih napotnic, pridobili 2,5 meseca pokojninske dobe.

□

Lani je 89.454 dijakov in študentov v socialna zavarovanja vplačalo 45,4 milijona evrov. Foto Roman Šipić